1 Petrus
Petrus me petamanii yaebeamaata kapogee

Mee kapogee mee ko Yesus mikee gaata bagee okoo mée eebaa mée me be kaa wegee-wegee segee seta kemaata Petrus me okoo Yesus me menaa daamaa peneata makii taa see kaa toowoosi naadi yaebeamaata. Petrus mee Yesus me topenaa see bagee gaasi ma wiya kuwa mée ena.

Wa me okoo paagoo yaebeamaata menaa kuwa ko kisee: Inii ko Ogatamee me daamaa mée wigintaata bagee yuwa, magaa da kaa kiyoo keedaa toogee see bagee yuwa, meekee bagee yuwa mokoo yoka mée me ae-wae, gaagaa mée siyaayaa agiyoo kuwa dimi se nagimisi naadi yaebeamaata. Bedaa okoo me daamaa ukuwayaa iyee kuwa mée me deesi naadi pedeo taa see kaa umiwoo, toowoo taai naadi menaa kuwa miya mee kapogee yiba yaebeamaata.

Yesus mee epoo to wodoo pakaa-seometa kaama wodoo tahun amaamo waa naa omemaata kaama tahun 63 mee yiba mokoo Petrus me mee kapogee Roma magaa kaa kaama ebeamaata. Roma see magaa ekaa mee ko mee kapogee yiba Babilon see magaa ekaa mee miya wegayaa.

Mee kapogee yiba mena kutuu yuwa kuwa ko kisee:

1:1-12 Petamanii menaa ma, Ogatamee mee yaapaagee seta menaa ma

1:13–2:10 Pedeo taa see kaa umiwoo, toowoo taai naadi menaa
2:11–3:12 Ekaato dimi peedi ekee taai naadi menaa
3:13–4:19 Makii taa see kaa toowoo taai naadi menaa
5:1-11 Ogatamee me domba yuwa daamaa muniwoo taai naadi menaa
5:12-14 Wodopasi menaa

1 Anii ko Petrus, Yesus Kristus Wa me menaa nadoonaasi naadi pooi see naseta mée. Mee kapogee mee ko anii ikii kiyoo-kiyoo wudidapeeda naadi kaama apanaa bagee me magaa kaa keedaa toogeekea bagee yuwa paagoo kiebeataaka. Kuwa ko ikii Pontus wee kaa magaa ma, Galatia wee kaa magaa ma, Kapadokia wee kaa magaa ma, Asia wee kaa magaa ma, Bitinia wee kaa magaa ma kuwa magaa kaa medaa seta bagee yuwa paagoo kiebeataaka. Ikii ko Ogatamee me daamaa kiwigintaata bagee yuwa.

2 Kuwa ko idukaa esee petamanii kaama Nagamee Ogatamee Wa me gaata-gaata doodoo ikii daamaa kiwigintaata. Eto ko Roh me ikii me pedeo yuwa kiwigineepii siwoo naadi kaama Ogatamee me ikii daamaa wa too kiwigintaata bagee yuwa kikiyaabuu seta kaama totaakea. Ikii Yesus Kristus Wa me menaa daamaa yayeewoosi naadi, bedaa Kristus Wa me tadaa uwoo me ikii kaa kigoesipigiisi naadi miya ikii kisee

daamaa wa too kiwigintaata.*
Ogatamee Wa me epa dimii ma, koogo adumeta dimii ma kuwa ikii maamaa kineesi naadi kiasega.

Kristus kaa dimi kotopiwoo, diitoo siwoosi naadi menaa

3 Inii epoo Mée Tuhan Yesus Kristus Waataagi Ogatamee mee niiyaapaagee taai. Wa me Yesus Kristus mee boota kaama aya andoo peeyaata kuwa me inii miya yoga kabayaa mokoo Wa me esee mée epa see dimii mee kaa inii me umiino, toono kuwa gipii mée yakiyaata. Wa me inii kisee mée tuyaabuu siwoo seta kemaata inii Wa kaa dimi kotopiwoo, diitoo siwoo siyaa.
4 Mee ko kuwa Wa me "Ani me aii kisee kiniita" see mée aseta agiyoo kuwa inii me see yuwa masiitagea nao see dimii mee gaawoo siyaa. Kuwa agiyoo kuwa se pedeo kiyaa, se nuku kiyaa see agiyoo. Kuwa agiyoo epoo to wodoo kimaataata topa.
5 Ikii me Yesus mikee gaawoo naadi kaama Ogatamee Wa me pesee da me ikii daamaa kitaamegee siwoo see, kisee too wodopasi naagoo too. Wa me 'Anii okoo daba daagimaa peeyaabuu taata' see gaawoo seta doodoo Wa me mee naagoo awee da kaa inii daba mée daagimaa peeyaabuu taatagi.

---

* **1:2** Idukaa Israel bagee yuwa ma, Ogatamee ma, Wa me menaa ma uduma enaataa aagadimisi naadi Musa me woda tadaa uwoo masegeeta Israel bagee yuwa kaa goesipigii seta, kisee okoo Wa me menaa yuwa daamaa peneata doowoo siyaa bagee yuwa kiyaabuu seta. **1:3** Tit 3:4-6 **1:4** Kol 1:12, 2Tim 4:8 **1:5** Yoh 10:28

6 Kisee kemaata ikii ede ma, ede ma segeekea.
Ikii eto kigaadee siyaa agiyoo tomaa-tomaa kuwa
me ikii keedaa ae-wae, dimi gaagaa segee siyaa
miya ikii me ede ma, ede ma dimii mee miya ebo.
7 Kuwa ikii kigaadee siyaa agiyoo kuwa me
ikii me Yesus mikee gaano dimii mee ebo ii see
kuwa awee da kaa mée deeyaayaa. Emas pose
gaayu ko emas kuwa daamaa emas ii see kuwa
deesi naadi biyaa kaa yuwiyaa. Emas pose kuwa
mikee ebo maa diya peedi, kuwa taa kaata agiyoo
too. Ikii me Yesus mikee gaayaa dimii mee asii
esee ebo agiyoo. Ikii makii taa see kaa mikee
gaawoo naadi kaama Yesus Kristus ekaato awee
da kaa mée deeyaatagi naagoo ikii ebo kiekeata
maamaa kiapaagee taatagea.
8 Ikii Yesus mee diino taa bagee yuwa kiya
Waa esee epa nao see dimii mee gaawookea. Ikii
eto miya Waa se deegea kiya ikii me Waa mikee
gaano dimii mee ebo, bedaa ikii me ede ma, ede
ma dimii mee miya esee ebo, esee asii-sege, se
wegamaayaa see edee kuwa.
9 Mikee, ikii Yesus mikee gaakee kaa ikii dimi
mena daba kidaagimaa peeyaata toowookea ke-
maata ikii me ede see dimii mee ebo.
10 Kuwa daba mée daagimaa peeyaano menaa
kuwa ko idukaa nabi bagee yuwa me ikii kaa
kiwegawoo seta, mee ko "Epeekaa Ogatamee me
mée aii epa kaa kisee daamaa yaukuwaatagi,
kisee daamaa yaukuwaaniyaabuu taatagi" see
wegawoo seta. Kuwa menaa kuwa okoo me ne-
keenega naaki ou naadi kaama maamaa imiyaa-

1:7 Rom 5:2-4, Ibr 12:11, Yak 1:2-4 **1:8** Yoh 20:29

woo, dimi-dimi gaagaa siwoo seta.
11 Kuwa nabi bagee kuwa Kristus Wa me Roh me okoo dimi yiba ase-manee seta menaa kuwa ko kisee: Kristus Waa boodi ma, boodi ma boogeeta kaama Waa esee ebo, esee asii-sege see ekee siwoo taatagea, see menaa kuwa ase-manee seta. Okoo kuwa menaa ipiipi gaagaa naadi kaama kuwa menaa yuwa kaasee ukuwaaniita naa ya, moga ukuwaaniita ye, epee ukuwaaniita ye, see dimii gaagaa siwoo seta.
12 Ogatamee me kuwa nabi bagee yuwa asiino, "Kuwa menaa kuwa ikii eto nekeeniyaa menaa se kiya epeekaa yaato bagee kuwa too nekeeni-itagea" see aseta yoka okoo me kuwa menaa yuwa ikii kaa kiwegawoo seta. Kuwa Kristus kaa menaa wegawoo naadi kaama Roh Kudus mee, epoo to wodoo kaama isiyaata Mée Wa me pesee kaa mée me Yesus me doometa menaa kuwa ikii paagoo daamaa kiiweganaa semea. Malaikat bagee yuwa miya kuwa ikii kaa kiwegawoo seta menaa kuwa esee ipi kega naaki ou see dimii mee gaawookea.

Pedeo taa see kaa umiwoo, toowoosi naadi menaa

13 Kisee kemaata ikii daamaa ipi kaa dimi gaamaata kaama ikii ekaato ipiipi deewoo taai. Yesus Kristus meemaata kaama awee da kaa kaatagi naagoo ikii kiepa kaa aii kiniitagi agiyoo kuwa moga masega naaki ou see dimii mee maamaa gaawoo taai, Wa kaa dimi kotopiwoo, diitoo siwoo taai.

1:11 Yes 53:1-10 **1:13** Luk 12:35-36

14 Nagamee me menaa daamaa yayeetaa see
yogaa yuwa mokoo ikii miya kisee daamaa yay-
eewoo, umiwoo taai. Ikii idukaa Ogatamee ewo
see kaboo da pedeo ou dimi-pami kaa umiwoo,
toowoo seta kuwa ekeasii, obeekee se
15 kiya ikii Ni paagoo nameei see kiseta Mée
Waa pedeo ena ma taa see see mokoo ikii miya
ikii me ukuwayaa, peeyaa yuwa uduma yiba
pedeo taa see kaa umiwoo, toowoo taai.
16 Ogatamee me menaa ena mee ko kisee: "Anii
ko pedeo ena ma taa see Mée yoka ikii miya
kisee pedeo taa see kaa umiwoo, toowoo taai"
see menaa da ebeamaata yoka daamaa nekeenii.
17 Ikii me Ogatamee paagoo "Neataagi wae" see
asegee siyaa. Waa ko mée gakata, ebo, peedi
kuwa uduma okoo me ukuwagee seta yuwa
doodoo wigintagaatagi Mée mee. Waa kisee
Mée yoka ikii eto magaa da kaa keedaa omegee,
toogee siyaa kaboo Wa too weda, Wa too ebo ekee
see dimii kaa umiwoo, toowoo taai.
18 Mee ko idukaa ikii me bagee yuwa okoo me
otoopa umiwoo, toowoo seta iyee kuwa ikii miya
doowoo seta. Kiya eto ko Wa me ikii kiedaata
kaama koogo daamaa daba kidaagimaa peeyaata
totaakea, see kuwa ikii ipi. Wa me ikii emas
kaa kepee ma, perak kaa kepee ma, kisee aii taa
kedaa taata agiyoo me kiedaata se
19 kiya esee ebo see agiyoo me too, Kristus
me tadaa uwoo kuwa me too kiedaata. Waa ko
pedeo ena ma taa, uduma daamaa too see domba
wodaa pooduu to mokoo.

1:14 1Tes 4:7-8, Tit 3:3-5 **1:16** Im 19:2, Mat 5:48 **1:17** 2Kor 5:10, 2Kor 7:1 **1:19** Yoh 1:29, 1Kor 6:20, Why 5:9

20 Ogatamee me uwoo to, magaa to ogaata-
gaano taa kaboo Kristus mee Wa too daamaa
wigintaata kiya eto wodopasi yaato ikii daba
daagimaa peesea naadi Waa awee da kaa keta.
21 Waa doodoo da taa ikii Ogatamee mikee nao
see gaayaa. Ogatamee me Waa boota kaama
aya andoo peeyaata kaama esee ebo, esee asii-
sege siyaata. Kuwa me kaama ikii Ogatamee
mee mikee gaawoo, Wa kaa too dimi kotopiwoo,
diitoo siwoo siyaa.
22 Ikii mikee menaa daamaa yayeewoo, daa-
maa yaukuwawoo naadi kaama ikii ekaato
pedeo taa kiyaata esee mikee epa aagaa taakea.
Kisee kemaata ikii dimi menaa da me esee
maamaa epa aagaa siwoo taai.
23 Kuwa kisega kuwa ko ikii kaagaa wiya
kikabata bagee yuwa. Kaagaa wiya kikabata mee
ko mée tomaa me se, kisee booyaa agiyoo me
ikii kikabata mee se kiya se booyaa agiyoo me,
Ogatamee Wa me kisee too iminoo miya, iminoo
miya toono too menaa kuwa me ikii kaagaa wiya
kikabata kaama toowookea.
24 Wa me idukaa ebeamaata menaa ena mee
ko kisee:
"Mée tomaa uduma boo uwaa da mokoo,
bedaa okoo me disii kuwa miya boo pui
yuwa mokoo.
Baa boo kuwa wii kedaa siyaa,
bedaa boo pui kuwa miya kigimedaa siyaa,
25 kiya Tuhan me menaa kuwa kisee too
iminoo miya, iminoo miya toono too" see
menaa ebeamaata. *Yes 40:6-8*

1:22 Rom 12:9 **1:23** Yak 1:18

Kuwa menaa kuwa ko Wa me etokaa doometa menaa yuwa, ikii paagoo daamaa kiiwegagee seta menaa kuwa.

2

Kristus mee ko tuku omaa to mokoo kemaata Wa kaa too daamaa umiwoo, toowoo taai naadi menaa

1 Kisee kemaata ikii pedeo dimii, pedeo menaa uduma ekeasii. Mée deebaa taano ma, dimi daamaa poga-poga taano ma, anii naaki ou see dimii ma, mée badeekee menaa ma kuwa uduma tameepeasii.

2 Yoga ena kabamaata kaama mee yogaa to me ama maamaa naanaka nao see gaayaa dimii mee see see ikii miya Ogatamee me menaa yuwa, pedeo ena ma taa see uwoo mokoo see menaa kuwa maamaa naanaka see dimii mee gaawoo taai. Ikii kuwa menaa noowoo, pesee kiwoo, kisee iyawoo, umiwoo naadi kaama ikii daba daagimaa pootagea.

3 Kisee ikii nogea naaki Tuhan mee esee daamaa, Waa mée epa nao see kuwa nekeeniyaa yoka kisee too noowoo, umiwoo taai.

4 Tuhan paagoo miweei. Waa ko omaa to ebea-ebea, toono too see omaa mokoo, mée me wisintaata omaa kiya Ogatamee me esee daamaa nao naadi wiginegeeta kaama esee ebo ekeata omaa to mee.

5 Ikii miya aya tuyaa see omaa yuwa ebea-ebea. Oma ee asii-maga-maga siyaa see see Roh me ikii Ogatamee me ee to mokoo kikiyaabuu siwooki. Bedaa imam bagee yuwa okoo me Wa

---

2:3 Mzm 34:9

paagoo agiyoo ekega-manee segee siyaa see see
ikii Wa me daamaa wa too kiwigintaata bagee
yuwa me Yesus Kristus doodoo ikii dimi mena
yaato Wa paagoo daamaa ekega-manee siwoo
siyaa. Ikii me kisee ukuwawoo siyaa kuwa
Ogatamee me dimi kiwikii-wikii siwoo siyaa.
6 Kisee Kristus kaa menaa ena idukaa ebea-
maata, mee ko kisee:
"Deede, Sion Kutuu to kaa Ni me daamaa wigin-
taata omaa to mee pe-maataaga,
esee daamaa see omaa, tuku omaa to, ee
kabo omaa to mee maataata tupi.
Waa mikee gaayaa bagee yuwa ego weda see
dimii se gaapea" see menaa ebeamaata.
Yes 28:16
7 Kisee kemaata ikii Yesus mikee gaayaa bagee
me ko 'Esee daamaa, ebo, Wa too omaa yoka' see
nekeeniyaa. Kiya Waa mikee se gaayaa bagee
kuwa gaayu ko okoo kaa menaa ena agoo, mee
ko kisee:
"Oma ee maataa see bagee yuwa me be kaa
wisintaata tameepeata omaa mee,
Wa me masegeeta kaama tuku omaa to daa-
maa pee-yaekeata" see menaa ebeamaata.
Mzm 118:22
8 Bedaa mena ena miya kisee:
"Mee omaa to mee kaa mée me kepoto-kapato
taapea,
okoo Wa kaa kaama okaapea" *Yes 8:14-15*
see menaa miya ebeamaata. Okoo Ogatamee me
menaa yayiino taa kemaata kepoto-kapato siyaa.
Mee ko Ogatamee me idukaa kaama okoo kaa

2:5 Ep 2:20-22, Why 1:6, 5:10

kisee yaipiipii seta kaama yaukuwaaniyaayaa
agiyoo da mee.
9 Kiya ikii gaayu ko kisee taa. Ikii ko Wa
me ena tomaa kikiyaata kaama daamaa wa too
kiwigintaata bagee yuwa. Bedaa ikii ko Wa
too ebo mée eetotaa see Mée Wa me imam
bagee yuwa mokoo, pedeo taa see tomaa kaa
bagee yuwa, Ogatamee Waa nekee bagee yuwa.
Ikii Wa me ebo ukuwata-ukuwata yuwa ogo
yapeeyaasea naadi ikii kisee bagee kikiyaata.
Waa ko ikii digiyoo yaato kaama Ni paagoo awee
yaato esee daamaa see yoo kiyoo nameei see
kiseta Mée.
10 Idukaa ikii ko Ogatamee me bagee yuwa se
kiya eto ko ikii Wa me bagee keta. Idukaa ikii Wa
me epa kigaata bagee yuwa se kiya eto ko ikii Wa
me epaa mee daamaa masemaagea.

Daamaa iyee kaa too umiwoo taai naadi menaa

11 Ni me epa see bagee yuwa, ikii ko magaa to
kaa kiyoo keedaa umiwoo, toowoo siyaa bagee,
meekee bagee mokoo yoka magaa da kaa bagee
me ou dimi-pami kuwa ikii se masii. Kuwa ou-
ou see gaayaa dimii kuwa me ikii me dimi menaa
da kipedeo kiyaayaa, kisee ikii ma yape masiyaa
agiyoo yoka kuwa dimii kuwa uduma wa too
ekeasii, see kuwa anii maamaa kisega.
12 Tuhan ewo see bagee yuwa paagoo ikii me
ukuwayaa, peeyaa yuwa uduma yiba daamaa
iyee kaa too eeomegee, toogee taai. Mee kaama
okoo me ikii kaa pedeo menaa kiwegayaa miya

2:9 Kel 19:5-6, Why 1:6 **2:10** Hos 2:22 **2:11** Gal 5:16-17

okoo ikii me daamaa ukuwagee see agiyoo yuwa
kideeta kaama Ogatamee meetagi naagoo okoo
me Waa yaapaagee taatagea.

13 Ikii me Tuhan mee ebo ekee see dimii kaa
magaa da kaa ebo totaa see bagee yuwa okoo
uduma paagoo ikii ekaato dimi peedi ekee taai.
Esee ebo totaa see mée Kaisar wa paagoo miya,
14 gubernur yuwa paagoo miya kisee okoo
uduma paagoo ikii ekaato dimi peedi ekee taai.
Kuwa bagee yuwa me pedeo agiyoo ukuwayaa
bagee yuwa pedeo ukuwataa to mokoo da
maniyaa, bedaa daamaa agiyoo ukuwayaa bagee
yuwa miya yaapaagee siyaa. Okoo me kisee
ukuwawoosi naadi Kaisar me ebo tuyaabuu
siyaa.
15 Ogatamee me daamaa, ede see gaayaa dimii
mee ko kisee: Ikii me daamaa ukuwagee see
agiyoo kuwa me dimi taa see bagee yuwa me
kiwisineekee menaa kuwa yataa kiyaayaa kuwa
Waa ede.
16 Ikii kisee daamaa agiyoo ukuwageesi naadi
Ogatamee me ikii mée me iyee ma kigokataata
kaama daba kipeeyaata. Ikii ko kisee iyee ma
aagadi taano taa bagee kiya ikii me 'Eto kaama
wodoo ni me ede gaayaa agiyoo uduma daba
ukuwayaa' see dimii gaata kaama pedeo agiyoo
koogo ukuwaakee se. Ikii ko Ogatamee ma
aagadi seta bagee yoka Wa me agiyoo daamaa
yaukuwawoo, umiwoo taai.
17 Mée uduma ebo ekee taai. Ikii Yesus yiba
ena kenaa bagee yoka epa aagaa taai. Ogatamee

2:12 Mat 5:16 **2:14** Rom 13:1-7 **2:16** Gal 5:13

Wa too weda, Wa too yaapaagee taai. Kaisar mee
ebo ekeasii.

Kristus Waa boodi abaata-abaata dimii wuu masisi naadi menaa

18 Eto ko ikii hamba kikiyaata bagee yuwa
kuwa ani me kisiino ko: Ikii me eboo yuwa paa-
goo ikii ekaato dimi peedi ekeata okoo maamaa
ebo ekee taai. Okoo me dimi adumeta kaa ikii
daamaa kiukuwayaa see bagee yuwa too se kiya
dimi pesee, mena pesee see bagee okoo miya ebo
ekeasii.
19 Mee ko ikii pedeo ukuwaano taa kiya
mée me ikii ae-wae kisiyaayaa miya ikii me
'Koosi, anii kisee dogaapa see gaayaa dimii kuwa
Ogatamee me ede yoka' see gaata kaama makii
taa see kaa tuyu ko daamaa, Waa dimi wikii-
wikii siyaayaa agiyoo.
20 Kiya ikii pedeo agiyoo ukuwamaata kaama
mée me kidakamiyaa yuwa kuwa ikii koogo
makii taa see kaa totaa see kuwa Ogatamee me
kiapaagee siyaa ye? Kiya ikii daamaa agiyoo
ukuwagee siyaa miya mée me ae-wae, boodi
kikiyaayaa kaboo ikii koogo makii taa see kaa
totaa see kuwa Ogatamee me dimi kiwikii-wikii
siyaa.
21 Wa me ikii kisee koogo makii taa see kaa
toowoo taai see kiseta. Mee ko Kristus mee ikii
kaa ae-wae, boodi kiabaagee seta. Wa me kisee
boodi abaata-abaata kuwa ikii miya mee etaa
da taa obeewoosea naadi Wa me ikii kideeyaata.
Mee ko
22 "Waa pedeo agiyoo ena ma ukuwaano taa,

2:18 Tit 2:9-10 **2:19** Mat 5:10-12 **2:21** Plp 1:29, 3:10

makapaa menaa ena miya Wa me ebee to
kaa wegaano taa" see menaa ebeamaata.
Yes 53:9
23 Mée me Waa wisinegee seta yuwa kuwa
Wa me bedaa wisineekee menaa peenaa ma
wegaano taa. Waa ae-wae, boodi abaataaki
kaboo Wa me okoo wedaa-wedaa see menaa
ena ma asiino taa kiya Waa ekaato Ogatamee
paagoo yaekegataata. Ogatamee Waa topoo see
dimii kaa mée uduma okoo me ukuwataa to
doodoo wigintagaano Mée kemaata Wa paagoo
ekegataata.
24 Kristus Wa me inii me pedeo yuwa Wa me
maa to kaa mée yadoota, piya bokoo to kaa mée
yaboota. Mee ko inii me pedeo dimii, pedeo
menaa kuwa booyaata kaama mikee dimii, mi-
kee menaa kuwa kaa too umiwoo, toowoosi
naadi inii kaa mée yaboota. Wa me abuu yuwa
kuwa me ikii daamaa kikiyaabuu seta.
25 Idukaa ikii dimi ewo kaa peedaa naadi kaama
egata domba wodaa mokoo keta. Kiya eto ko ikii
metaki meedoota ikii dimi mena daamaa kimu-
nitaa, kideetaa see Mée paagoo meemaagea.

3

Paimee ma, apimee ma ekea epo enaataa daamaa umiwoo, toowoosi naadi menaa

1 Kisee miya ikii api yuwa ikii ekaato ikii me
pai yuwa paagoo dimi peedi ekee taai. Mee
kaama ko ikii me pai yuwa kuwa Ogatamee me
menaa si yayeetaa see bagee gaayu ko ikii me
koogo daamaa ukuwayaa, peeyaa yuwa kuwa

2:25 Yes 53:5-9

me okoo Ogatamee yaato meepea. Ikii me pai
yuwa paagoo mena eewegaano taa kiyaa miya
2 okoo me ikii pedeo taa, Ogatamee ebo ekee
siwoo see dimii mee kaa omegee, toogeekea see
kuwa kideeta kaama too Yesus mikee nao see
gaayaa.
3 Ikii kidiino disi-disii see kuwa ko tapaato
yaato se. Kuwa ko edooyuu disi-disii ma, emas
bako disi-disii ma, doka disi-disii ma kuwa
agiyoo magaakee kaa mée me kidiino disi-disii
see se
4 kiya ikii semoo yiba yaato disi-disii siyaa
kuwa too. Ikii dimi dapuu, dimi adumeta, kisee
dimii kuwa kidiino disi ebo, kuwa disii to se taa
kiyaa. Ogatamee miya Wa emaa dagii da kaa
kidiino ko esee ebo.
5 Mikee, idukaa Ogatamee kaa dimi kotopiwoo
seta apii yuwa okoo miya kisee. Okoo kuwa dimii
yuwa maawoo see kaa diino disi ebo. Okoo me
pai yuwa paagoo ekaato dimi peedi ekee siwoo
seta.
6 Sara mee miya kisee. Wa me paimee
Abraham me menaa daamaa yayeewoo seta apii.
Paimee mee ni me eboo see ekaa weeta. Ikii
api yuwa miya kisee daamaa agiyoo ukuwawoo
taai, wedaa-wedaa siyaa menaa kuwa miya se
wedaai. Ikii kisee daamaa umiwoo, toowoo siyu
ko ikii miya Sara me yogaanii yuwa mokoo kiyaa.

7 Bedaa ikii pai yuwa miya ikii apimee ma
epo enaataa daamaa dimii kaa omegee, toogee
taai. Api kuwa peenaa dabaa yoka ikii daamaa
nekeenii. Api yuwa ma ikii paaya Ogatamee me

3:1 Ep 5:22-24 **3:3** 1Tim 2:9-10 **3:6** Kej 18:12

kiepa kaa kisee too umiwoo, toowoo see bagee yuwa daamaa kikiyaabuu seta yoka apimee ebo ekee taai. Ikii me Ogatamee paagoo sembahyang siyaa menaa yuwa se taameensi naadi apimee ma epo enaataa daamaa umiwoo, toowoo taai.

Epa aagaa see kaa koogo daamaa umiwoo, toowoo taai naadi menaa

8 Bedaa mee wodoo taa kisiinaka menaa kuwa ko kisee: Ikii uduma ena dimii, ena menaa kaa daamaa omegee, toogee taai, dimi aamagaa taai, ena kenaa bagee epa aagaa siyaa see see epa aagaa taai, dimi peedi kiwoo taai.

9 Mée me ikii pedeo kikiyaayu ko ikii me miya okoo pedeo kiyaano see naadi modee maseekee se. Mée me kiwisiniyu ko ikii miya okoo wisineekee se. Kiya Ogatamee paagoo okoo kaa daamaa agiyoo yaukuwaaniyaasi naadi yaidimaai. Ogatamee me ikii kaa miya daamaa agiyoo kiukuwaaniyaano see naadi Ni paagoo nameei see kiseta yoka okoo kaa miya kisee yaidimaai.

10 Kisee menaa kuwa Ogatamee me menaa yiba ebeamaata, mee ko

"Mée ena 'Anii ede ma, ede ma umiwoo, toowoo taano ou,
ni me umiwoo, toowoo siyaa yuwa kuwa daamaa too ede' see dimii gaayaa mée to mee ko
waa pedeo menaa se wegasi naadi dabegea da munii,
bedaa ebee to kaa mée deebaa see menaa kuwa miya gaai.

3:7 Ep 5:25-32, Kol 3:19 **3:9** Luk 6:27-28, Rom 12:14

11 Waa pedeo dimii, pedeo menaa kuwa beesekaa
ekeata daamaa agiyoo too ukuwawoo taai,
waa mée ma aaemee-emee siwooka naaki ou
naadi kaama emee-emee see etaa da mee
too obeewoo taano gaano pedeo.
12 Kisee waa dimi topoo, mena topoo see mée to
gaayu ko Tuhan me waa emaa kaa dootaa
see,
bedaa wa me idimegee see menaa yuwa apa
kaagoo naadi yayeeyaa.
Kiya pedeo agiyoo ukuwagee see bagee gaayu
ko Tuhan me okoo wisintaata Wa me
ebeyumaa da okoo kaa pe-taameeniyaa"
see menaa ebeamaata. *Mzm 34:13-17*

Ae-wae, dimi gaagaa siyaa kaboo koogo makii taa see kaa toowoosi naadi menaa

13 Ikii daamaa agiyoo too ede ma, omaago ma ukuwagee siyu ko maamee me pedeo kikiyaayaa?
14 Taa kiya ikii mikee daamaa agiyoo ukuwayaa kuwa kaa miya mée me ikii boodi, ae-wae kisiyaayu ko koosi, daamaa, ede nao. Okoo wedaakee se, dimi gaagaa see se.
15 Kiya ikii dimi yiba Kristus mee Wa too Tuhan nao naadi kaama Waa ebo ekee taai. Mée me ikii paagoo "Ikii Kristus kaa dimi kotopiwoo, diitoo siwookea kuwa kaasee kaa ya?" see kiapaadee siyaa yoka ikii me kisee kaa, kisee kaa see menaa kuwa okoo paagoo daamaa asiino see naadi ipiipii taai. Kiya ikii adumeta dimii ma, okoo ebo ekee see dimii ma kuwa dimii kaa too okoo koogo daamaa eewegaai.

3:14 Mat 5:10

16 Ikii me pedeo dimi, pedeo menaa uduma
wigintaata kaama okoo paagoo daamaa eewe-
gaai. Ikii kisee Kristus ma dimi aagadi-maagadi
naadi kaama daamaa umiwoo, toowookea kuwa
me kemaata ikii mena kibadiyaa bagee kuwa
ego weda kaapea. Okoo me kibadeekee menaa
kuwa pedeo yoka see dimii mee okoo gaasi naadi
ikii daamaa dimii, daamaa menaa kuwa kaa
umiwoo, toowoo taai.
17 Mée me ikii boodi, ae-wae kisiyaayaa kuwa
Ogatamee me gaata-gaata doodoo kisee ikii kaa
kiukuwaaniyaayu ko mée me ikii me pedeo
agiyoo ukuwata kaama boodi kikiyaano ko
pedeo. Ikii me daamaa agiyoo ukuwata kaama
mée me boodi kikiyaayaa kuwa too daamaa.
18 Mikee, Kristus Waa miya boodi abaagee seta.
Wa me inii me pedeo yuwa kaa kaama kaagaa
ena too too mée yaboota. Pedeo ukuwaano taa
see Mée Wa me inii pedeo ukuwagee see bagee
yuwa Ogatamee paagoo badaa mée magaano see
naadi mée yaboota. Waa má yaato ko mée me
booyaata kiya Roh me Waa aya andoo peeyaata.
19 Waa Roh pesee kaa peedoota idukaa bagee
boota yuwa paagoo, okoo digiyoo ee yiba pe-
neata toogee seta yuwa paagoo Wa me okoo ebo
menaa eewegata.*
20 Kuwa ko idukaa Nuh mee tota kaboo
Ogatamee me menaa yayiino taa bagee boota

3:18 Rom 5:6-8, Ibr 9:28 * **3:19** Waa idukaa bagee boota yuwa paagoo peeta see menaa mee ko mena kegaa ena miya kisee: Waa peedoota paa yuwa paagoo peeta, see menaa mee. Okoo paagoo peemaata kaama "Ani too ebo naekeata topa yoka" see menaa mee eewegata.

yuwa paagoo eewegata. Nuh wa me kapal komaa
maataaki kaboo Ogatamee mee kuwa bagee
okoo me pedeo yuwa ekeasi naadi koogo dimi
animaata toogee seta. Kapal komaa maataata
kaama mee ebo uwoo me daba daagimaa peeta
bagee mée eebaa taa. Mee komaa yiba pakaanee
seta bagee mée okoo wagoo too daba daagimaa
peeta.
21 Kuwa daba daagimaa peeta menaa kuwa ko
eto uwo mée yatukumaano mee ebea-ebea, ikii
mee kaa daba kidaagimaa peeyaakee. Uwo mée
yatukumaano mee ko maa to kaa maga ponee
yuwa mée wetogekumiino see naadi ukuwayaa
agiyoo mee se kiya pedeo dimii, pedeo menaa
kuwa nawetogekomeesi naadi Ogatamee paagoo
asemaata kaama ukuwayaa agiyoo mee.† Kristus
Waa boota kaama aya andoo peeta kemaata
ikii miya kuwa uwoo doodoo daba kidaagimaa
peeyaabuu see.
22 Kristus Waa epoo to wodoo pakaamaata
kaama Ogatamee Wa me dagi yagaa yaato ani-
maata ebo totaaki. Waa kisee ebo tuyaata kaama
malaikat bagee yuwa ma, apanaa pesee yago
agiyoo ma, se-ebo, we-ebo uduma Wa miyoo taa
peedi yaekeata.

4

Gipii see dimii kaa umiwoo, toowoo taai naadi menaa

3:20 Kej 6:1–7:24 † **3:21** Mena nekeeniino yaato ko mena kegaa ena ma agoo. Mee ko uwo tukumaano see kaboo "Ni me pedeo dimii, pedeo menaa kuwa wiginiwoo, umiwoo taapa" see kuwa Ogatamee paagoo asiyaa, see mee.

1 Kristus Waa má yaato ae-wae, boodi abaata
kuwa me ikii miya ikii ekaato ipiipii semaata
'Anii Waa see see ae-wae, boodi abaapa kuwa
miya koosi' see dimii mee masii. Mikee, okoo
má yaato ae-wae, boodi abaata bagee kuwa
mee kaama wodoo okoo me pedeo dimii, pedeo
agiyoo kuwa ekee siwoo siyaa.
2 Kisee kemaata eto kaama wodoo ikii me
umiwoo, toowoo taapea yiba mée me pedeo
ou dimii kaa se kiya Ogatamee Wa me kisee
ukuwaano daamaa, kisee ede see gaayaa agiyoo
mee doodoo too umiwoo, toowoo taai.
3 Mee ko Ogatamee ewo see bagee yuwa
okoo me otoopa ou dimii kaa ukuwawoo, umi-
woo siyaa kuwa ikii miya kisee idukaa epo
enaataa okoo ma maamaa ukuwawoo, umiwoo
seta. Okoo see see ikii miya pedeo ou, api
ou, paayogaa ou, kisee ou gaawoo, ukuwawoo
seta. Bedaa ikii boomagaa see uwoo noomaata
kaama otoopa-otoopa senaa taano ma, otoopa
ede ma, ede ma taano ma kuwa ikii ukuwawoo
seta. Bedaa ikii makapaa ogatamee yuwa, kisee
esee pedeo agiyoo yuwa yaapaagee siwoo seta.
Kuwa uduma ikii okoo ma epo enaataa kisee
ukuwawoo, umiwoo seta.
4 Ikii me kisee otoopa dimii kaa ukuwanaa,
peenaa seta agiyoo kuwa ekeasemea kemaata
apanaa bagee yuwa me dimi nagimegea. Okoo
me ikii kaasee kaa kuwa agiyoo inii ma epo
enaataa mée se eeukuwageekea ya naadi kaama
ikii maamaa kiwisinegeekea.
5 Kiya Ogatamee me okoo apaadee taatagi

4:2 2Kor 5:15, Ep 4:17-19

menaa kuwa okoo me Wa paagoo asiitagea. Wa me okoo boota bagee yuwa miya, bogaano taa bagee yuwa miya mée tomaa uduma wigintagaano see naadi ipiipii semaata totaaki.
6 Wa me kisee mée wigintagaatagi kemaata Yesus me menaa mee okoo miyoo taa boomea bagee kuwa paagoo miya eeweganaa seta. Okoo má yaato ko apanaa aii bagee yuwa see see okoo miya má yaato pedeo keta. Kiya okoo dimi mena yaato ko Ogatamee Wa me iyee kaa toowoosi naadi Wa me menaa okoo paagoo daamaa eeweganaa seta.

Yesus mikee gaayaa bagee yuwa daamaa ukuwawoo, umiwoosi naadi menaa

7 Eto mee begaa kaa ukuwaandaa siwooka agiyoo-pagiyoo kuwa uduma taa kaano see yaato ekaapa kega. Kisee kemaata ikii daamaa sembahyang siwoosea naadi ikii daamaa ipi kaa dimi gaamaata kaama ekaato daamaa deewoo, muniwoo taai.
8 Mee asii esee ebo menaa ena gaayu ko ikii esee maamaa epa aagaa taai. Epa dimi yago bagee gaayu ko mée me okoo kaa pedeo yaukuwayaa agiyoo-pagiyoo kuwa eebaa miya okoo me kuwa agiyoo epa yaekeata yadapii siyaa yoka ikii epa aagaa taai.
9 Be see dimii mee taa see kaa ikii me ee kaa daamaa badaa aamagaa taai.
10 Ogatamee Wa me kisee daamaa naukuwasi naadi pesee agiyoo kuwa ikii waa ena kaa aii kisee yadootayu, waa ena kaa aii kisee

---

4:7 Ep 6:18 **4:8** 1Kor 13:4-7

yadootayu. Wa me kisee aii kiwuditaata yoka
ikii mée gakata kuwa Wa me kidootaata yuwa
doodoo daamaa agiyoo aaukuwawoo taai.
11 Kuwa ko Wa me menaa daamaa eewegasi
naadi yadootaata bagee gaayu ko Ogatamee Wa
me too wegayaa mokoo see see okoo daamaa
eewegaai. Bedaa okoo daamaa agiyoo apanaa
bagee yuwa kaa aii yaukuwasi naadi yadootaata
bagee gaayu ko Ogatamee me okoo maniyaa
pesee mee kaa daamaa yaukuwaai. Ikii me
daamaa aaukuwagee siyaa agiyoo-pagiyoo kuwa
uduma yiba Yesus Kristus doodoo Ogatamee
yaapaageesi naadi kisee daamaa aaukuwawoo
segee taai. Wa too ebo, Wa too asii-sege, Pesee
wodoo Pesee see Mée kisee too iminoo miya,
iminoo miya. Amin.

Kristus Wa sekaataa peeyaa bagee okoo me ae-wae, dimi gaagaa siyaa kuwa kaa menaa

12 Ni me epa see bagee yuwa, ikii eto ae-wae,
dimi gaagaa segeekea kuwa dimi se nagimaai.
Biyaa tobeasiyaa mokoo kuwa ae-wae siyaa
agiyoo kuwa kaa kigaadee segeeka kiya kuwa ikii
ewo see agiyoo yuwa se yoka dimi nagimaakee
se
13 kiya ede ma, ede ma siweei. Mee ko Kristus
Waa ae-wae, gaagaa siwoo seta see see ikii
miya kuwa agiyoo ikii me see yuwa eto ae-wae
siwookea. Ikii kuwa kaa ede ma, ede ma siwoo
naadi kaama Kristus Waa ebo, Waa asii-sege ii
see kuwa awee da kaa kaatagi naagoo ikii miya
ikii me ede see dimii mee esee ebo kaata.

4:10 Rom 12:6-8

14 Ogatamee me Roh mee, Wa too asii-sege see
Roh mee ikii paagoo daamaa kiitotaa see yoka
mée me ikii Kristus yaato bagee kemaata daba,
peedi kiekeasiyu ko daamaa, ede nao.
15 Mée me ikii boodi, ae-wae kisiyaano kuwa
ko ikii me pedeo agiyoo ukuwapea kuwa kaa
se. Mée wugiino waa, oma masiino waa, pedeo
agiyoo ukuwanaa taano waa, apanaa bagee me
menaa ma yawataganaa taano waa, kisee agiyoo
kuwa ikii mée ena me miya kisee ukuwapi
kemaata boodi, ae-wae siyaa kuwa se.
16 Kiya ikii Kristus yaato bagee kemaata boodi,
ae-wae siyu ko daamaa, ikii ego weda nao see
dimii mee se gaai. Kisee se kiya ikii Kristus ekaa
da ebo nao naadi kaama Ogatamee yaapaagee
taai.
17 Kuwa kisega kuwa ko Ogatamee me mée
tomaa wigintaata okoo kaa yadootagaano monaa
kaa kega. Inii Wa me ee kaa bagee yuwa keta
inii kaa ae-wae siyaa agiyoo mée yadootagaaki.
Kisee inii keta ae-wae siyu ko kuwa Ogatamee
me etokaa daamaa menaa si yayeetaa see bagee
kuwa usiyaato ko yaai, maagiyoo okoo kaa
yadootagaatagi naa ya?
18 Ogatamee me menaa yiba kisee menaa ena
ebeamaata, mee ko
"Dimi topoo, dimi daamaa see bagee kuwa okoo
ae-wae, dimi gaagaa naadi kaama too daba
daagimaa peeyu ko
dimi koopoo, pedeo agiyoo ukuwagee see
bagee kuwa okoo kaasee daba daagimaa

4:14 Mat 5:11-12, Rom 8:17-18, Plp 3:10 **4:16** Kis 5:41, Ibr 12:2-3

peeyaa?" see menaa ebeamaata. *Ams 11:31*

19 Kisee kemaata mée me ikii boodi, ae-wae kisiyaayaa kuwa Ogatamee me gaata-gaata doo-doo kisee kiukuwaaniyaayaa yoka ikii ekaato Wa paagoo ekega-manee siwoo taai. Wa me ikii se kiekeasiipi, Wa me aseta menaa kuwa taa ma taa daamaa kiukuwaaniyaabuu taa see Mée yoka ikii daamaa agiyoo too ukuwawoo taai see kisega.

5

Ogatamee me domba yuwa daamaa muni-woosi naadi menaa

1 Ikii Yesus mikee gaata bagee tuku-tuku yuwa gaayu ko anii miya ikii see see tuku see bagee ena. Kristus me ae-wae, boodi abaata-abaata yuwa kuwa anii deeta kaama yaweganaa see mée. Bedaa Wa too ebo, Wa too asii-sege siyaa agiyoo kuwa awee da kaa kaata naagoo anii miya ni me see yuwa masiita yoka anii eto maamaa kisiino ko:

2 Ogatamee me domba yuwa, Wa me namuni-woosea naadi ikii paagoo kiekeata bagee yuwa kuwa daamaa yamunii. Mée me ikii paagoo omaago ma kisemaata kaama too se kiya ikii dimi menaa da me daamaa yamunii. Ikii kisee dimii kaa yamuniwoo siyaa kuwa Ogatamee Waa ede. Kepe ou dimii kaa ukuwaakee se kiya 'Anii daamaa ukuwawoo taapa' see dimii kaa ukuwawoo taai.

5:2 Yoh 21:15-17, Kis 20:28

3 Ogatamee me kuwa domba yuwa ikii paagoo
kiekeata yoka ikii me anii ebo yoka naadi okoo
omaago ma aseekee se kiya ikii me daamaa
dimii, daamaa menaa kuwa okoo miya ikii see
see kisi naadi ikii daamaa umiwoo, toowoo taai.
4 Ikii me kisee okoo daamaa muniwoo, umiwoo
naadi kaama domba munitaa see bagee me Eboo
meetagi naagoo ikii mumo kaa onee ena, esee
ebo, esee asii-sege, se nuku kiyaa agiyoo mee
masiitagea.
5 Bedaa ikii ebo see taa bagee kuwa miya
ani me kisiino ko: Ebo bagee yuwa paagoo ikii
ekaato dimi peedi ekeasii. Bedaa ikii paaya
uduma ikii ekaato dimi peedi aaekee siwoo
taai. Ogatamee me menaa yiba kisee menaa
ebeamaata, mee ko
"Ebo poga-poga see bagee kuwa Ogatamee me
wisiniyaa,
kiya dimi daba, mena daba see bagee kuwa
Wa me epa gaayaa" see menaa ebeamaata.
Ams 3:34
6 Kisee kemaata ikii Ogatamee paagoo ikii ekaato
dimi peedi ekee taai. Wa me ikii ebo kiekeasiino
ede see gaayaa kaboo Wa me ebo kiekeasiipi
yoka ikii ekaato Wa me pesee see yagaa da miyoo
taa ikii dimi peedi ekee siwoo taai.
7 Waa ko ikii daamaa kimuniwoo taa see Mée
yoka ikii me ae-wae, dimi gaagaa siyaa yuwa
kuwa uduma Wa kaa yadootagaai.
8 Ikii daamaa ipi kaa dimi gaamaata kaama
ikii ekaato ipiipi dii. Ikii ma yape see mée Iblis

5:4 1Kor 9:25, 2Tim 4:8 **5:6** Luk 18:14, Yak 4:10 **5:7** Luk 12:30-32, Plp 4:6-7

mee singa wodaa kona wekaata mena ma miyaa
see see mokoo mée nootagaano see naadi mée
abanaaki.
9 Ikii Yesus mee mikee gaakee kaa koogo se
makii seta kaama waa wisintagaai. Uwoo to,
magaa to kiyoo-kiyoo Yesus mikee gaayaa bagee
apanaa yuwa okoo miya ikii see see ae-wae, dimi
gaagaa taakea, see kuwa ikii ipi yoka se makii
taai.
10 Ikii me ae-wae segeekea kuwa keedaa
too. Ikii kisee ae-wae semaata kaama wodoo
Ogatamee me pesee agiyoo kuwa uduma ikii sikii
kikiyaapi. Wa me too ikii pesee kikiyaata kaama
makii taa see kaa toowoo siyaa bagee kikiyaapi.
Waa ko epa dimii uduma manii to. Ikii Kristus
ma aagadi-maagadi seta kaama Waa see see ikii
miya ebo, ikii miya asii-sege, kisee too iminoo
miya, iminoo miya toowoosea naadi Wa me Ni
paagoo nameei see kiseta.
11 Pesee yago Mée mee inii niiyaapaagee siwoo
taai, kisee too iminoo miya, iminoo miya. Amin.

Wodopasi epao see aseta menaa

12 Anii kuwa peenaa kisega menaa kuwa Sil-
wanus wa me kapoge kaa daamaa naebeamaagi.
Waa ko Kristus mee se ekeata mikee gaawoo see
mée. Kuwa kiebeaga menaa kuwa ko ikii dimi
mena daamaa pesee kesea naadi menaa, bedaa
Ogatamee Wa me epaa mee mikee kisee-kisee
yoka see kisi-manee taano see naadi kiebeaga
menaa yuwa. Kuwa menaa kuwa daamaa
peneata koogo se makii taai.

5:8 Ep 6:11-13, Yak 4:7 **5:10** 2Tes 3:3

13 Babilon magaa kaa Yesus mikee gaayaa
bagee kuwa ko okoo ikii see see Ogatamee me
daamaa wigintaata bagee yuwa okoo me epao
see kisegea. Ni me yogaa Markus wa me miya
epao kisigi.
14 Ikii epao aasee siyaa kuwa epa dimii kaa
ebe aanuunuu taai. Ikii Kristus me bagee kuwa
uduma Ogatamee me adumeta see dimii mee ikii
ma epo enaataa kiitoowoosi naadi kiasega. Kiyoo
too.

Ogatamee Me Etokaa Gipii See Menaa

Auye: Ogatamee Me Etokaa Gipii See Menaa (Bible)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Auye

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
84d2a441-7b56-5242-9b46-aed631255f9c